

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2075/2540

องค์การสะพานปลาโจทก์ นาย เจนหรือจเร รักร่วม กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/33, ป.พ.พ. มาตรา 166, ป.พ.พ. มาตรา 193/14

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่บ. ผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่โจทก์เป็นรายเดือนตามตารางกำหนดชำระหนี้เงินกู้ ตามสัญญากู้ยืมโดยตกลงผ่อนชำระงวด ที่1ถึงงวดที่5งวดละ27,800บาทงวดที่6จำนวน26,642.41บาทงวดที่7จำนวน47,450บาทแล้ว ลดหลั่นกันไปแต่ละเดือนจนถึงงวดสุดท้ายจำนวน22,950บาทรวมทั้งหมด57งวดถือได้ว่าบ. ตกลง ชำระหนี้เพื่อผ่อนทุนเป็นงวดๆตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา193/33(2)สิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงมีกำหนดอายุความ5ปีโจทก์ฟ้องคดี วันที่16พฤศจิกายน2536เป็นเวลาเกินกว่า5ปีนับแต่วันที่9มกราคม2523ซึ่งเป็นวันที่บ. ผิดนัดและ โจทก์อาจใช้สิทธิเรียกร้องให้บ. ชำระหนี้ทั้งหมดได้คดีโจทก์จึงขาดอายุความตามมาตรา193/33(2) โจทก์อาจใช้สิทธิเรียกร้องให้บ. ชำระหนี้ได้ตั้งแต่วันที่9มกราคม2523แต่โจทก์เพิกถอนคำร้องขอรับ ชำระหนี้ในคดีล้มละลายเมื่อวันที่7กรกฎาคม2531ภายหลังเวลาที่คดีขาดอายุความแล้วและที่ บ.ชำระหนี้แก่โจทก์ไปจำนวนหนึ่งนั้นก็เป็นการชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องที่ขาดอายุความแล้ว เช่นนั้นไม่ใช่เป็นเรื่องรับสภาพหนี้การขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายของโจทก์และการที่ บ.ชำระหนี้โจทก์ไปบางส่วนจึงไม่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลง สำหรับจำเลยที่1ที่2และส. บิดา จำเลยที่3ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันนั้นถือตามอายุความของลูกหนี้เมื่อคดีเกี่ยวกับบ.ลูกหนี้ขาดอายุความ แล้วคดีที่เกี่ยวกับจำเลยที่1ที่2และส. บิดาจำเลยที่3ผู้ค้ำประกันก็ย่อมขาดอายุความไปด้วย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน3,320,463.77 บาท พร้อม ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ในต้นเงิน1,197,500 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การจำเลยที่ 2 ให้การว่า โจทก์ออกเงินทดรองจ่ายค่าซื้อวัสดุอุปกรณ์ใน การทำประมงให้แก่นายบุญนาค โดยให้นายบุญนาคผ่อนชำระคืนเป็นงวด ๆ พร้อมดอกเบี้ย นาย บุญนาคไม่ได้รับเงินไปจากโจทก์ตามที่กล่าวอ้าง โจทก์ให้นายบุญนาคทำหนังสือสัญญากู้ยืมอำพราง เจตนาที่แท้จริงพร้อมกันให้จำเลยที่ 2 ทำหนังสือสัญญาค้ำประกันไว้ โจทก์ไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องให้ นายบุญนาคชำระเงิנדังกล่าวคืนภายในกำหนดเวลา 2 ปี คดีโจทก์ย่อมขาดอายุความจำเลยที่ 2 ใน ฐานะผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นความรับผิดและฟ้องโจทก์เคลือบคลุม ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ให้การว่า สัญญากู้ยืมระหว่างโจทก์กับนายบุญนาคเป็นนิติกรรมอำพรางการที่โจทก์ออกเงินทด รองจ่ายค่าซื้ออุปกรณ์สำหรับการประมงให้แก่นายบุญนาค โจทก์จึงต้องใช้สิทธิเรียกร้องให้นาย บุญนาคชดใช้คืนภายในกำหนด 2 ปี ทั้งนี้ดังกล่าวซึ่งโจทก์อ้างว่าเป็นหนี้เงินกู้กำหนดให้ผ่อน ชำระคืนเป็นงวด ๆ และนายบุญนาคผิดนัด โจทก์ต้องฟ้องนายบุญนาคและผู้ค้ำประกันภายใน กำหนด 5 ปี แต่โจทก์มิได้กระทำเพิกถอนคดีมาฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวคดีโจทก์จึงขาด อายุความผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นความรับผิด ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้น พิพากษายก ฟ้องโจทก์ อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ ภาค 1 พิพากษายืนโจทก์ ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตาม

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 โดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาคัดค้านว่า เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2521 นายบุญนาค สุนทรชัยกิจ ได้กู้ยืมเงินโจทก์ไปจำนวน 1,197,500 บาท คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 12 ต่อปีตกลงผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่โจทก์เป็นงวด ๆ ตามตารางกำหนดชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเอกสารหมายเลข จ.10 หากผิดนัดงดงวดใดงวดหนึ่งยอมให้โจทก์เรียกเก็บเงินที่ค้างชำระทั้งหมดคืนทันทีและยอมเสียดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีตามเอกสารหมายเลข จ.1 โดยมีจำเลยที่ 1 ที่ 2 และนายสมพงษ์ บุญลอยบิดาจำเลยที่ 3 ซึ่งถึงแก่ความตายไปแล้วเป็นผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบร่วมกับนายบุญนาคอย่างลูกหนี้ร่วมตามเอกสารหมายเลข จ.11 ถึง จ.13 นายบุญนาคผิดนัดไม่ชำระหนี้ตั้งแต่วันที่ 7 คือวันที่ 9 มกราคม 2523 และต่อมาวันที่ 16 มกราคม 2528 นายบุญนาคได้นำเงินไปชำระให้โจทก์ 300,000 บาทเศษ หลังจากนั้นในปี 2529 นายบุญนาคถูกธนาคารกรุงเทพ จำกัด ฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลาย ตามคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.1/2529 ของศาลชั้นต้นวันที่ 7 พฤษภาคม 2529 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นายบุญนาคเด็ดขาด โจทก์จึงขอรับชำระหนี้ในคดีดังกล่าววันที่ 7 กรกฎาคม 2531 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ได้รับชำระหนี้ตามความเห็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกา โจทก์มีว่า คดีโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 166 เดิม(มาตรา 193/33(2) ใหม่) ได้กำหนดให้ใช้อายุความ 5 ปีสำหรับเงินที่ต้องชำระเพื่อผ่อนทุนคืนเป็นงวด ๆ ซึ่งหมายถึงความถึงการชำระเงินเพื่อผ่อนต้นทุนที่กู้ยืมไปคืนเท่านั้น แม้ตามสัญญากู้ยืมเงินเอกสารหมายเลข จ.1 และตารางกำหนดชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเอกสารหมายเลข จ.10 จะได้กำหนดการชำระหนี้คืนเป็นงวด ๆ ก็ตาม แต่ในแต่ละงวดนั้นได้มีการกำหนดให้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยไปพร้อมกัน และในกรณีผิดนัดยังได้ปรับดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นในงวดที่ผิดนัดนั้นด้วย ตามสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวข้อ 9 หากได้กำหนดให้ชำระต้นเงินต้นแต่เพียงอย่างเดียวไม่ คดีโจทก์จึงมีอายุความ 10 ปีไม่ใช่อายุความ 5 ปี ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้ว เห็นว่า การที่นายบุญนาคผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่โจทก์เป็นรายเดือนตามตารางกำหนดชำระหนี้เงินกู้ตามสัญญากู้ยืมเอกสารหมายเลข จ.10 ตกลงผ่อนชำระงวดที่ 1 ถึงงวดที่ 5 งวดละ 27,800 บาท งวดที่ 6 จำนวน 26,642.41 บาท งวดที่ 7 จำนวน 47,450 บาทแล้วลดหลั่นกันไปแต่ละเดือนจนถึงงวดสุดท้ายจำนวน 22,950 บาทรวมทั้งหมด 57 งวด ถือได้ว่า นายบุญนาคตกลงชำระหนี้เพื่อผ่อนทุนเป็นงวด ๆ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/33(2) สิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงมีกำหนดอายุความ 5 ปี โจทก์ฟ้องคดีวันที่ 16 พฤศจิกายน 2536 เป็นเวลาเกินกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ 9 มกราคม 2523 ซึ่งเป็นวันที่นายบุญนาคผิดนัดและโจทก์อาจใช้สิทธิเรียกร้องให้นายบุญนาคชำระหนี้ทั้งหมดได้ คดีโจทก์จึงขาดอายุความตามมาตรา 193/33(2) ข้อที่โจทก์ฎีกาว่านายบุญนาคได้ชำระหนี้ให้แก่โจทก์บางส่วนเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2528 และโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้ในคดีที่นายบุญนาคถูกฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.1/2529 ของศาลชั้นต้น ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงและนับอายุความใหม่ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(1)(3) นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่านับแต่วันที่โจทก์อาจใช้สิทธิเรียกร้องให้นายบุญนาคชำระหนี้ได้ตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2523 แต่โจทก์เพื่อยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2531 ภายหลังเวลาที่คดีขาดอายุความแล้วและที่นายบุญนาคชำระหนี้แก่โจทก์ไปจำนวนหนึ่งนั้นก็เป็น การชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องที่ขาดอายุความแล้ว เช่นนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องรับสภาพหนี้ การขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายของโจทก์และการที่นายบุญนาคชำระหนี้โจทก์ไปบางส่วน จึงไม่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสำหรับจำเลยที่ 1 ที่ 2 และนาย

สมพงษ์บิดาจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ค้าประกันนั้นถือตามอายุความของลูกหนี้เมื่อคดีเกี่ยวกับนายบุญ
นาคลูกหนี้ขาดอายุความแล้วคดีที่เกี่ยวกับจำเลยที่ 1 ที่ 2 และนายสมพงษ์บิดาจำเลยที่
3 ผู้ค้าประกันก็ย่อมขาดอายุความไปด้วยพิพากษายืน

องค์คณะ

อุระ หวังอ้อมกลาง · เสริม บุญนาคสันติกุล · สิงหะ สัตยธรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2075/2540>